

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO'JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI**

TIQXMMI

Toshkent Irrigatsiya va Qishloq Xo'jaligi
Mexanizatsiyalash Muhandislar Institut

**«MASHINALARDAN FOYDANALISH VA TA'MIRLASH»
KAFEDRASI**

**“Mashinalar ishonchliligi va ta'mirlash asoslari”
fanidan laboratoriya mashg'ulotlarini bajarish bo'yicha**

USLUBIY QO'LLANMA

**TOSHKENT
2020**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI**

TIQXMMI

Toshkent Irrigatsiya va Qishloq xo‘jaligi
Mexanizatsiyalash muhandislari instituti

**TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO‘JALIGI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI**

«MASHINALARDAN FOYDANALISH VA TA‘MIRLASH» KAFEDRASI

**“Mashinalar ishonchliligi va ta‘mirlash asoslari” fanidan laboratoriya
mashg‘ulotlarini bajarish bo‘yicha**

USLUBIY QO‘LLANMA

TOSHKENT - 2020

Ushbu uslubiy qo'llanma TIQXMMI ilmiy uslubiy Kengashining
"24" 09 2020 yilda bo'lib o'tgan № 2 sonli majlisida ko'rib
chiqildi va chop etishga tavsiya etilgan.

Mazkur uslubiy qo'llanma 5430100- "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash",
5111000- "Kasb ta'limi (Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash)" bakalavriat ta'lim
yo'nalishlarini egallayotgan talabalarga mo'ljallangan. Unda ta'mirlash – texnik
servis korxonalarida qishloq xo'jaligi texnikalari tarkibidagi detallarning
nuqsonlarini aniqlash va foydalanish jarayonida eyilgan detallarini tiklash
usullarini yoritilgan.

Tuzuvchilar: P.Berdimuratov - TIQXMMI "MF va T" kafedrasida
dotsenti, t.f.PhD
O.Usarov - TIQXMMI "MF va T" kafedrasida assistenti

Taqrizchilar: R.Sadikov - ToshDAU "Qishloq xo'jaligi ishlab
chiqarishini mexanizatsiyalash va xayot faoliyati
xavfsizligi" kafedrasida mudiri, t.f.n., dotsent
J.Alijanov - TIQXMMI "Qishloq" kafedrasida dotsenti,
t.f.n.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining beshta harakatlar strategiya qo'llanmasida qishloq xo'jaligida etishtirilgan mahsulotlar sifati va eksportbopligini ta'mirlashga alohida e'tibor berilgan.

Qishloq xo'jaligini isloh qilish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash masalalari hech shubhasiz. biz uchun eng muhim vazifalardan biri bo'lib qoladi. Eng avvalo. agrosanoat kompleksi va uning lokomotivi, ya'ni harakatga keltiruvchi kuchi bo'lgan ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarini izchil rivojlantirishga katta e'tibor qaratiladi¹.

Ushbu vazifalardan kelib kelib chiqqan holda dehqonchilik sohasida yuqori unumli. serenergiyali mahalliy va xorijiy qishloq xo'jaligi texnikalari keng foydalanilmoqda.

ASM da hozirgi kunda ko'plab traktorlar, kombaynlar, paxta terish mashinalari va boshqa qator zamonaviy texnikalar ishlab turibdi. Bunday mashina parkini ishga shay holatda saqlash va ulardan samarali foydalanish uchun oliy o'quv yurtlari oldiga muhim vazifalar qo'yilgan. Qishloq xo'jaligi soxasiga malakali bakalavr va magistrlar tayyorlash sifatini oshirish soxasida yuzaga kelgan ilmiy -texnik muammolarni izchil hal etishga. uni industrial texnika va texnologiyalar zimmasiga o'tkazishga qodir bo'lgan kadrlarni tayyorlash, sifatli qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarish sur'atini oshirishga erishish va boshqa qator vazifalar shular jumlasidandir.

Respublikamizda yangi mashinalar tizimi barpo etilmoqda. Bu tizim tarkibidagi mashinalarning ishonchligini oshirish, ularni ta'mirlash va texnik servis ishlarini yanada takomillashtirishni talab qiladi.

Texnik xizmat ko'rsatishga va ta'mirlashga muxtoj qishloq xo'jalik texnikalariga. texnologik uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash. eyilgan detallarni tiklash uchun respublikamizda zamonaviy ta'mirlash - texnik xizmat ko'rsatish tizimini shakllantirish zarur.

Qishloq xo'jaligida ushbu vazifalarni amalga oshirishda qishloq xo'jaligi mutaxassislaridan barcha qishloq xo'jalik ekinlaridan yuqori va sifatli hosil etishtirish texnologiyasi bilan birga. bu jarayonda foydalanilayotgan mashina - traktor parkidan oqilona foydalanish. ularning texnik resursini oshirish, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha chuqur va har tomonlama nazariy bilimlarni egallab qolmay, balki Laboratoriya - amaliy mashg'ulotlarni bajarish bilimini. ko'nikmalarini ham puxta egallashni talab qiladi. Fan bo'yicha Laboratoriya mashg'ulotlarini sifatli tashkil qilish bu ishlarni samarali bajarishga imkon beradi.

Ushbu uslubiy qo'llanmada ta'mirlash - texnik xizmat ko'rsatish korxonalarida detallarning nuqsonlarini aniqlash. eyilgan va ta'mirtalab detallarni tiklashning zamonaviy usullari yoritilgan.

¹Sh.M.Mirzayev. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent, -"O'zbekiston"-, 2016. - 56 bet

Berdimuratov Paraxat Tajimuratovich

Ularov Oxunjon Ermamatovich

"MILLIY BOSHQARUV VA TADMIRLASH ASOSIARI"

Muharrir

M.Mustafojeva.

Bosishga ruxsat etildi _____

Qog'oz o'lchami 60184. 1/16 Hajmi 6.8. 40 nusxa.

Buyurtma № 00342

TIQXMMI bosmaxonasida chop etildi.

Toshkent – 100000. Qori – Niyoziy ko'chasi. 39 – uy.